แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

THE GUIDELINES FOR ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION IN DIGITAL AGE BASED ON IDDHIPADA 4 OF SCHOOL PRINCIPALS UNDER SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นนธวัฒ อัครกตัญญู[1], เกษม แสงนนท์[2] และ วิเศษ ชิณวงศ์[3]
Nonthawat Akkarakatanyou[1], Kasem Saengnon[2] and Wiset Chinnawong[3]
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์[1-3]
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Surin Campus[1-3]
E-mail: wonder.marx10@gmail.com[1]

ได้รับบทความ: 15 พฤษภาคม 2567; **แก้ไขบทความ**: 22 มกราคม 2568; **ตอบรับตีพิมพ์**: 24 มกราคม 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 2) ศึกษาวิธีการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ในปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน และใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 รูป/คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2) วิธีการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารจัดการ

ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักการสร้างแรงจูงใจ การจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ และการกำหนดนโยบายของโรงเรียน

3) แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา และควรจัดทำรายงานการใช้สื่อนวัตกรรม

คำสำคัญ : การบริหารงานด้านวิชาการ, ยุคดิจิทัล, หลักอิทธิบาท 4, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objective of this research were 1) to study the condition of an academic affairs administration in digital age of the school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study the method for academic affairs administration in digital age based on Iddhipada 4 of the school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2, and 3) to propose the guidelines for academic affairs administration in digital age based on Iddhipada 4 of the school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2. The mixed methods research was used in the research. The questionnaires were used for collecting quantitative data with the sample group of 132. The interview form was used for collecting qualitative data from 7 experts. Quantitative data were analyzed by averages, standard deviations and content analysis.

The research findings were

1) The conditions of an academic affairs administration in digital age of school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level in overall of 5 aspects.

2) The method for academic affairs administration in digital age based on Iddhipada 4 of school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2 were school principals hold meetings to create understanding, create motivation, organize training to develop knowledge, and set school policies.

3) The guidelines for academic affairs administration in digital age based on Iddhipada 4 of school principals under Surin Primary Educational Service Area Office 2 were school principals should create a joint agreement to comply with school

policies, organize training to develop knowledge about educational technology, and prepare reports on the use of innovative media.

Keywords : Academic Affairs Administration, Digital Age, Iddhipada 4, School Principals

บทนำ

สภาวการณ์ของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ในอัตราที่รวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษายุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ และแนวคิดการบริหาร ของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ Kochhar (2011: 19) ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการบูรณาการความพยายามของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องบูรณาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมไปถึงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สอดรับกับความต้องการของสังคม รวมถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งในประเด็นนี้หลักของการบริหารจึงมีความสำคัญในการบริหาร กล่าวคือ หลักของการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัล (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2566: ออนไลน์)

ในแวดวงการศึกษามีการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของโลกที่เปลี่ยนไปเพื่อเป็นแนวทางในการปรับตัวให้กับสถาบันการศึกษา Waller et al. (2019: 73-83) ได้วิเคราะห์ว่าวงการศึกษามีการปรับตัวอยู่เสมอให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เช่น ในยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคโลกไร้พรมแดน และยุคอุตสาหกรรม เป็นต้น การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ วรัฏฐา จงปัตนา (2562: 3) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมองเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำในการส่งเสริมครู และบุคลากรให้นำเทคโนโลยีบูรณาการในการทำงานภายในสถานศึกษาได้

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนบรรลุเป้าประสงค์ของการศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลกำลังเข้ามามีบทบาทในระดับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัล จึงมีความจำเป็นอย่างสูงที่

ผู้บริหารต้องนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งนั้นก็คือการนำเอาหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน

หลักอิทธิบาท 4 คือ แนวทางสู่ความสำเร็จ เครื่องมือที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ประกอบด้วย 1) ฉันทะ ความพอใจ คือ ความตั้งใจในการทำสิ่งต่าง ๆ มีความอยากที่จะทำอย่างสม่ำเสมอ และมีความต้องการให้คุณภาพดียิ่งขึ้น 2) วิริยะ ความเพียร คือ ความขยันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น และความอดทนไม่ยอมแพ้ 3) จิตตะ ความคิดมุ่งมั่น คือ การมีสมาธิใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ ไม่ปล่อยใจไปไหน 4) วิมังสา การวิเคราะห์ คือ การใช้ความคิดพินิจพิจารณาและวิเคราะห์เหตุของสิ่งต่าง ๆ และหาแนวทางในการแก้ไขหรือปรับปรุง เป็นต้น (พระพรหมคุณาภรณ (ป.อ. ปยุตฺโต.), 2551: 213)

จากรายงานผล การติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับปรับปรุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 (2566: ออนไลน์) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้านยังไม่ประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลัก ดังนั้น การบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารจัดการให้ได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักคุณธรรมจริยธรรม เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจค้นคว้า เรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งศึกษา 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดสื่อการสอน 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำเอาองค์แนวคิดที่ได้ มาเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในเขตพื้นที่อำเภอโนนนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 202 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู อำเภอโนนนารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 132 คน โดยทำการสุมตัวอย่างตามสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามสภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ลักษณะมาตราสวนประมาณค่า มีแนวทางดังนี้ 5 แสดงถึง ได้ดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด 4 แสดงถึง ได้ดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ มาก 3 แสดงถึง ได้ดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง 2 แสดงถึง ได้ดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ น้อย 1 แสดงถึง ได้ดำเนินการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด สำหรับการแปลความหมายของคะแนน กำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 แสดงถึง เกณฑ์มากที่สุด คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 แสดงถึง เกณฑ์มาก คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 แสดงถึง เกณฑ์ปานกลาง คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 แสดงถึง เกณฑ์น้อย คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 แสดงถึง เกณฑ์น้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลสภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตอบแบบสอบถาม และนำผลที่ได้รับ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาประเมินสภาพการบริหารงานด้านต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 เพื่อหาระดับสภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ได้มาด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 4 กลุ่ม มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารการศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์หรือนักวิชาการด้านบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาหรือมีประสบการณ์การบริหารการศึกษา 5 ปี ขึ้นไป

2) จบการศึกษาปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์การบริหารโรงเรียน

2) จบการศึกษาปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) มีวิทยฐานะตั้งแต่ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านการศึกษาหรือสาขาเกี่ยวข้องมีผลงานด้านการบริหารเป็นที่ยอมรับจากต้นสังกัด

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน กำหนดแนวทางของการคัดเลือก ดังนี้

1) มีประสบการณ์ทำงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี ดำรงตำแหน่งระดับผู้อำนวยการวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 1 คน กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการ

2. มีประสบการณ์การไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

กลุ่มที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญในหลักธรรมพุทธศาสนา จำนวน 1 คน กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นพระภิกษุสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และมีผลงานเป็นที่ยอมรับ

2) เป็นพระภิกษุสงฆ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาหรือมีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับด้านวิชาการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในด้านของวิธีและ แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยคัดเลือกจากข้อคำถามค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ด้านละ 2 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ในด้านวิธี และแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

4.2 นำผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้กับอาจารย์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา จากนั้นจึงปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.3 แก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำ

4.4 สรุปผลแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

1.1 ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบถามจำแนกตามตำแหน่ง

ข้อมูลตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	16	12.90
ครูผู้สอน	108	87.10
รวม	124	100

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบถามตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 และครูผู้สอน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10

1.2 สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (***S.D.***) สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ลำดับ	สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2	n = 124 ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.00	0.72	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.70	มาก
3	ด้านการจัดการสื่อการสอน	3.91	0.76	มาก
4	ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.02	0.67	มาก
5	ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.94	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.03	0.72	**มาก**

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาวิธีการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การสนับสนุนให้มีจัดเก็บข้อมูลรูปแบบไฟล์ดิจิทัล และมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านแอพพลิเคชั่นต่าง ๆ (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สนับสนุนให้มีการสร้างสื่อนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้สอนวิเคราะห์บทเรียน และมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (3) ด้านการจัดการสื่อการสอน ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และ มีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ มีการรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษารูปแบบไฟล์ดิจิทัล สามารถเข้าถึงด้วยคิวอาร์โค้ด มีการประชุมโดยใช้โปรแกรม video conference โดยใช้แพรตฟอร์มที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย (5) ด้านการวัดผลและ ประเมินผล ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบแอพพลิเคชั่นประเมินผู้เรียนโดยให้ครู และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ควรแต่งตั้งคณะทำงานที่มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์ มีการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานเพื่อคุณภาพที่สูงขึ้น (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีการศึกษา (3) ด้านการจัดการสื่อการสอน ได้แก่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษา และควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ (4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมการเข้าร่วมการอบรมพัฒนาความรู้ และควรมีการประชุมโดยใช้โปรแกรม video conference เพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา (5) ด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ควรสร้างคณะทำงานเพื่อสนับสนุนระหว่างการดำเนินกิจกรรม ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ พร้อมจัดทำคู่มือการใช้งาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ทั้ง 5 ด้าน มีการดำเนินงานอยู่เกณฑ์ มาก ซึ่งจัดลำดับจากมากหาไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านวัดและประเมินผล และด้านสื่อการสอน สาเหตุเกิดจากการตั้งรูปแบบและนโยบายที่เหมาะสมกับการทำงาน ตรงกับการศึกษาของยุพิน ขุนทอง (2560 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท ๔ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๕ ปรากฏว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ใน เกณฑ์มากที่สุด ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ๆ ตรงต่อความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง

2. วิธีการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีการประชุมวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา และสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรได้วิเคราะห์ผลการประเมิน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 และยังสอดคล้องกับ เสริมสุข โชติช่วงฉัตรชัย (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แสดงให้เห็นถึงด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการดำเนินงานสูงที่สุด

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์บทเรียนส่งเสริมให้สร้างสื่อการสอนที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องถึง ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เป็นเพราะ ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ สอดรับกับแนวคิดของ ยุพิน ขุนทอง (2560: บทคัดย่อ) ที่ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อันแสดงให้เห็นถึง มีการปฏิบัติสูงสุด 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน รองลงมา คือ การจัดการการเรียนการสอน

2.3 ด้านการจัดการสื่อการสอน จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองด้านการสร้างสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจ สอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับงานวิจัยของพรรษมน พินทุสมิต (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก สถานศึกษาควรปรับปรุง ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการอำนวยความสะดวกสิ่งต่างๆ

2.4 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูใช้โปรแกรม video conference เพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา

มีการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา มีกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาหลายช่องทาง ซึ่งเกตกนก สวยค้าข้าว (2561: บทคัดย่อ) ได้มุ่งค้นคว้าเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลคือ สถานศึกษามีการนิเทศ และกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารได้สร้างแรงจูงใจให้ตระหนักต่อประโยชน์ที่ได้รับจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ และ จิตตะ ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริชาต สุนทร (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 พบว่า ผู้อำนวยการ ครูและ ผู้ปกครอง และมีการนำผลการประเมินไปใช้ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

3. แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ควรส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติตามนโยบายสถานศึกษา ควรติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรสถานศึกษายังขาดการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง มูนา จารง (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนด

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน สอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ สร้างครูแกนนำของโรงเรียน เพื่อคอยช่วยเหลือเพื่อนครูแก้ปัญหาการใช้งานต่าง ๆ สอดรับกับ ฉันทะ วิริยะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูยังวางแผนการสอนไม่ตรงกับนโยบายของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรษมน พินทุสมิต (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลคือ โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตัวเอง

3.3 ด้านการจัดการสื่อการสอน จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรพิจารณาถึงประโยชน์จากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ สาเหตุเกิดจาก ยังขาดการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สอดรับกับ วิริยะ วิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 เชื่อมโยงกับ พัชญ์พิชา จันทา (2563, บทคัดย่อ) ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครนายก แสดงให้เห็นว่า ด้านพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรมีการติดตาม และรายงานการใช้สื่อเทคโนโลยี

3.4 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า ควรแต่งตั้งคณะทำงาน ส่งเสริมเข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้เรื่องการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบคิวอาร์โค้ด ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยังขาดความเข้าใจเรื่องกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พัชญ์พิชา จันทา (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพ และแผนปฏิบัติการ

3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ควรส่งเสริมความร่วมมือจากผู้ปกครองด้านการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังไม่มีเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ศิวพร ละหารเพชร (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎรธานี เขต 2 พบว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสงเสริมใหครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรูและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบท สอดรับกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล ร่วมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรจัดทำข้อตกลงร่วมกัน ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง เรื่องของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบดิจิทัลที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และแต่งตั้งครูแกนนำในโรงเรียน เพื่อคอยช่วยเหลือเพื่อนครูในการแก้ปัญหาการใช้งานต่าง ๆ

2.3 ด้านการจัดการสื่อการสอน ควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ และให้เพื่อนร่วมงานมามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดทักษะ

2.4 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจ มีกระบวนการที่ส่งเสริมให้มีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลและนำเสนอในรูปแบบ QR-Code

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมินผู้เรียน ควรวิเคราะห์ความเหมาะสม ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาประเมินผลการเรียนรู้

3. ข้อแนะนำเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านวิชาการในโลกยุคใหม่ (BANI world) ตามหลักอริยสัจ 4

3.2 ควรมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโลกยุคใหม่ (BANI world) ตามหลักอิทธิบาท 4

3.3 ควรมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการในโรงเรียนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

เกตกนก สวยค้าข้าว. (2561). “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9”. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปาริชาต สุนทร. (2560). “การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถนศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4”. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

พัชญ์พิชา จันทา. (2563). “แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2551). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พรรษมน พินทุสมิต. (2560). “การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มูนา จารง. (2560). “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2”. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาราชภัฏยะลา.

ยุพิน ขุนทอง. (2560). “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วรัฏฐา จงปัตนา. (2562). “การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี”. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา.* (OJED) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 14(2): 1-12.

ศิวพร ละหารเพชร. (2562). “ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://srn2.go.th/ index/ [17 มิถุนายน 2566]

เสริมสุข โชติช่วงฉัตรชัย. (2557). “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2566). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232/.html [5 มีนาคม 2566]

S.K., Kochhar. (2 0 1 1). *Secondary School Administration*. New Delhi: Sterling Publishers.

Waller, R., Lemoine, P., Mense, E., Garretson, C. & Richardson, M. (2019). Global higher education in a VUCA world: Concerns and projections. *Journal of Education and Development*, 3(2), 73-83.